

Maahanmuuttajapalveluiden kehittämistyöryhmä 13.2.2018 klo 12.30-15.30

OHJELMA

12.30 Marhabanin esittely ja kahvit,
lyhyt johdatus päivän teemaan

12.45 Kehittäjäsosiaalityöntekijä Sirkku Paajanen, Tampere:
Alkuvaiheen kotoutumispalvelut Tampereella

13.15 Työskentelyä:

- Yhteistä keskustelua
- Pienryhmätyöskentelyä
- Koonti: Maahan muuttaneen perheen/ lapsen/ nuoren polku alkuvaiheen kotoutumispalveluissa

14.50-15.10 Ajankohtaisia asioita (mm. pilottien tilanne: Toimenpiteet Hervannan pilotissa)

15.10 Musiikinopettaja Nedeltcho Todorov:
Klassista kitaralla, tilaisuus yhteiseen keskusteluun

LAPE-tavoitteet: KOTOUTUMISPALVELUT

- Tavoitteena luoda perhekeskuksiin yhtenäinen toimintatapa ja palvelupolku kotoutumislain piirissä oleville lapsiperheille sekä yksin saapuneille alaikäisille lapsille ja nuorille.
- Tavoitteena sovittaa yhteen perheen kotouttamissuunnitelma ja palvelutarpeen arviointi sekä muut suunnitelmat.

TAVOITTEET TYÖRYHMÄKOKOUKSELLE 13.2.2018

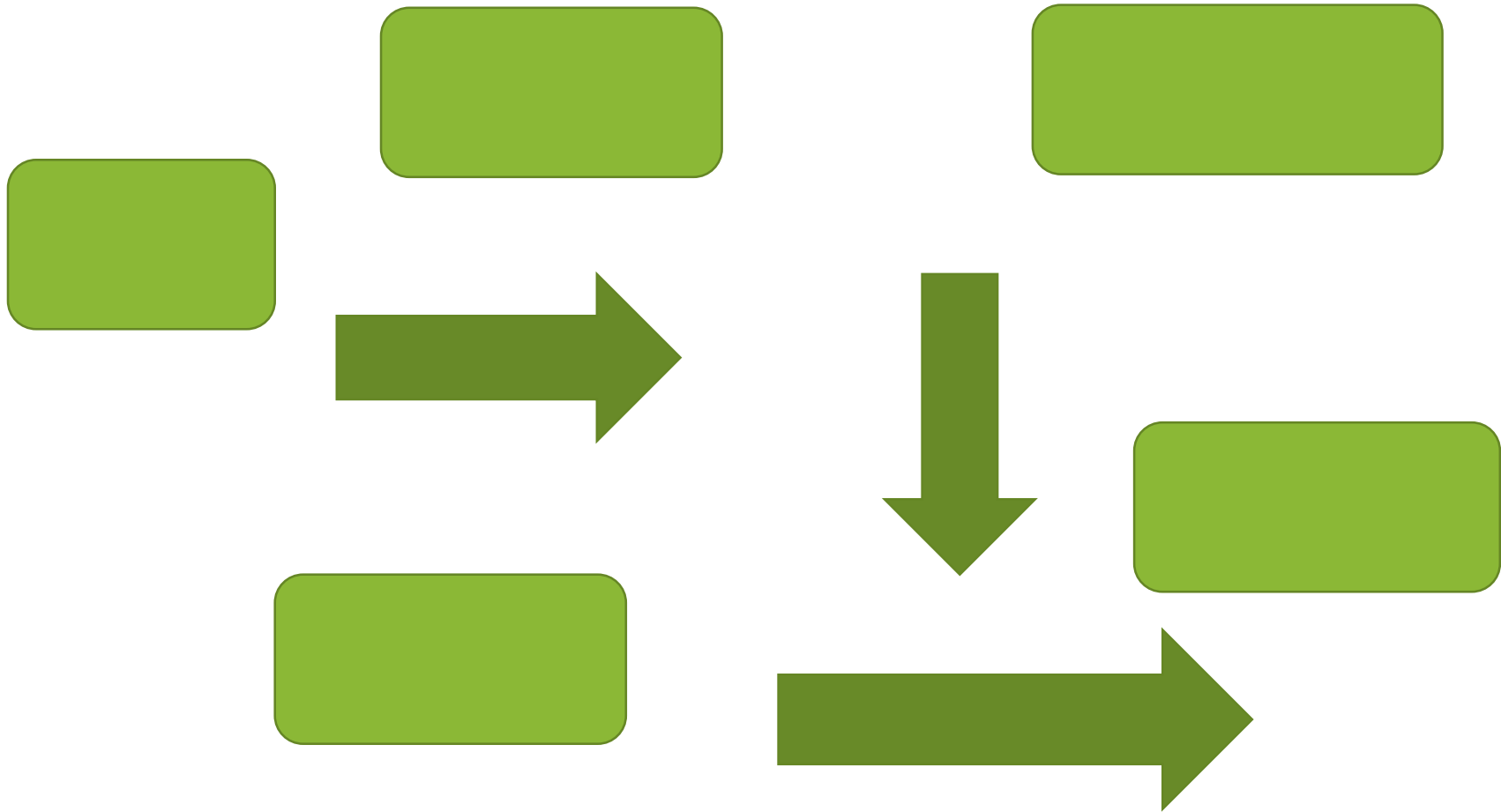

- **Tavoitteena** tuottaa luonnos
 - a) perheen
 - b) alaikäisen lapsen/nuoren***polusta alkuvaiheen kotoutumispalveluissa Pirkanmaalla.***
- **Lähtökohtana** perhekeskustoimintamalli: Lapsiperheen, lasten ja nuorten palvelut tuotetaan perhekeskuksessa (n. 30 000 asukasohja)
 - *Prosessi:* Mitä alkuvaiheen kotoutumispalveluiden tulee tuottaa asiakkaalle?
 - *Rakenne:* Millaisella rakenteella alkuvaiheen kotoutumispalvelut tuotetaan perhekeskus- ja maakuntatasolla? Kuka vastaa ja mistä?
 - *Monialainen yhteistyö:* Mitä palveluja ja suunnitelmia on tarpeen sovittaa yhteen ja miten?
- **Jatkotyöstö:**
 - Sote: Lasten ja perheiden sosiaalipalvelujen alatyöryhmän kokous 16.2.18
 - Verkostokumppanit (erit. ELY-keskus/TE-palvelut)

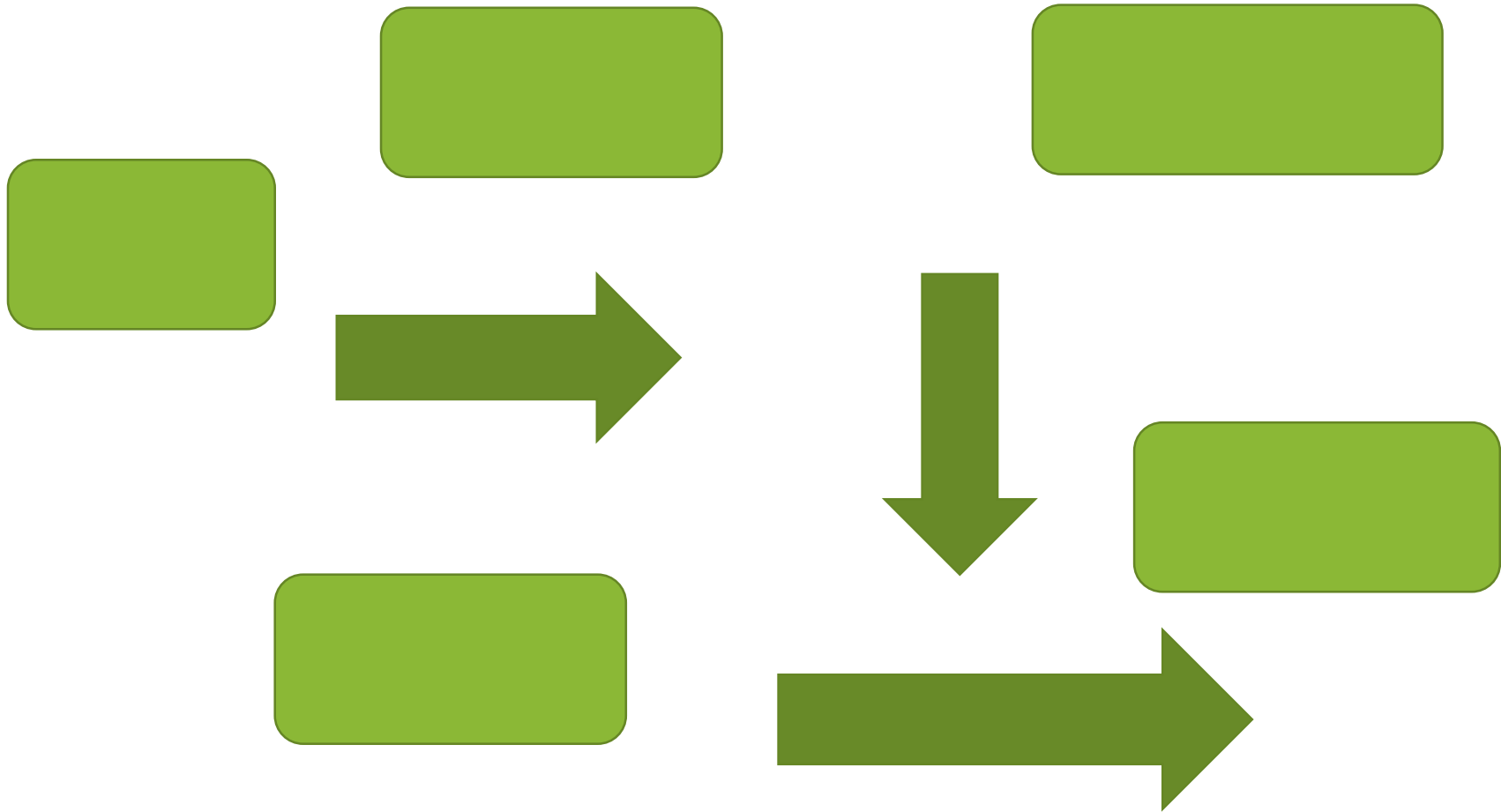
PERHEEN, LAPSEN JA NUOREN NÄKÖKULMA

- LAPEn tavoitteet
- Lähtökohta: Asiakkaan tarpeet: Kotoutuminen on pääasiassa arjen asioita, arjessa pärjäämistä
 - Puutteet tuessa purkautuvat muihin palveluihin
- Perhekeskus
 - Lähipalvelua → ohjaus lähiyhteisön palveluihin ja toimintoihin, järjestöjen ja srk:ien rooli vahvempi paikallistoimijoina
 - Vastuutiimi: Perhetyöntekijä, th; yhteys ”mamu-koordinaattoriin” (aikuisten palvelut)
 - Mamu-koordinaattori tekee suppean alkukartoituksen ja ohjaa perheet perhekeskusten ”Keinu-tiimiin” (monialainen yhteistyö)
- Omakielinen neuvonta
 - Kustannustehokkuus
 - Ymmärrys, kommunikaatio → Viestintä! Pelkkä ”tiedonkaataminen” ei riitä, vaikutuksen tulee ulottua toimintaan
- Perhenäkökulma, vanhemmuuden tuki!

PROSESSILUONNOS (perhe)

PROSESSILUONNOS (lapsi/nuori)

POHDITTAVAKSI

● Mitä maahan muuttaneelle perheelle tapahtuu kuntaan muuton jälkeen

- Kuka tekee, mitä, missä?
- Kuinka monialainen yhteistyö toteutuu?
- Jalkautuvat palvelut?
- Vanhemmuuden tuki?

Erilaiset asiakkaat – mikä merkitys?

- a) Kiintiöpakolaisperhe
- b) Oleskeluluvan saanut turvapaikanhakijaperhe
- c) Oleskeluluvan saanut alaikäinen turvapaikanhakija

th

sos.palvelut

vaka

koulu

Järjestöt,
srk

perheryhmä
koti

Kulttuuri-,
nuorisopalv.

TE-tsto

Kotoutumisen edistäminen

”Sosiaalipalvelu, jossa edistetään maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutusta antamalla maahanmuuttajalle suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä tukemalla hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.”

Kotoutumisen edistämisen alkuarvio

”Palvelunantajan yhdessä maahanmuuttajan kanssa kotoutumisen alkukartoituksen yhteydessä tekemä arvio maahanmuuttajan kotoutumisvalmiuksista ja siitä, **millaisia kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja hän tarvitsee taustansa ja elämäntilanteensa perusteella**

– Kotoutumisen alkukartoitus voidaan tehdä sosiaalihuollossa tai muissa kunnan palveluissa. Kunta on saattanut myös antaa alkukartoitukset yksityisen palveluntuottajan tehtäväksi. Työ- ja elinkeinotoimisto tekee alkukartoituksia maahanmuuttajille, jotka ovat ilmoittautuneet työttömiksi työnhakijoiksi.

– Tähän asiakirjaan kirjataan alustava arvio muun muassa maahanmuuttajan työllistymis- ja opiskelunvalmiuksista sekä kielikoulutuksen tarpeesta. Sitä varten selvitetään esimerkiksi maahanmuuttajan aikaisempi koulutus, työhistoria ja kielitaito. Lisäksi arvioidaan kotoutumissuunnitelman laatimisen tarve.”

Kotoutumissuunnitelma

”Suunnitelma, jossa kuvataan maahanmuuttajalle sopivat toimenpiteet ja palvelut, joiden tarkoituksena on tukea hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan

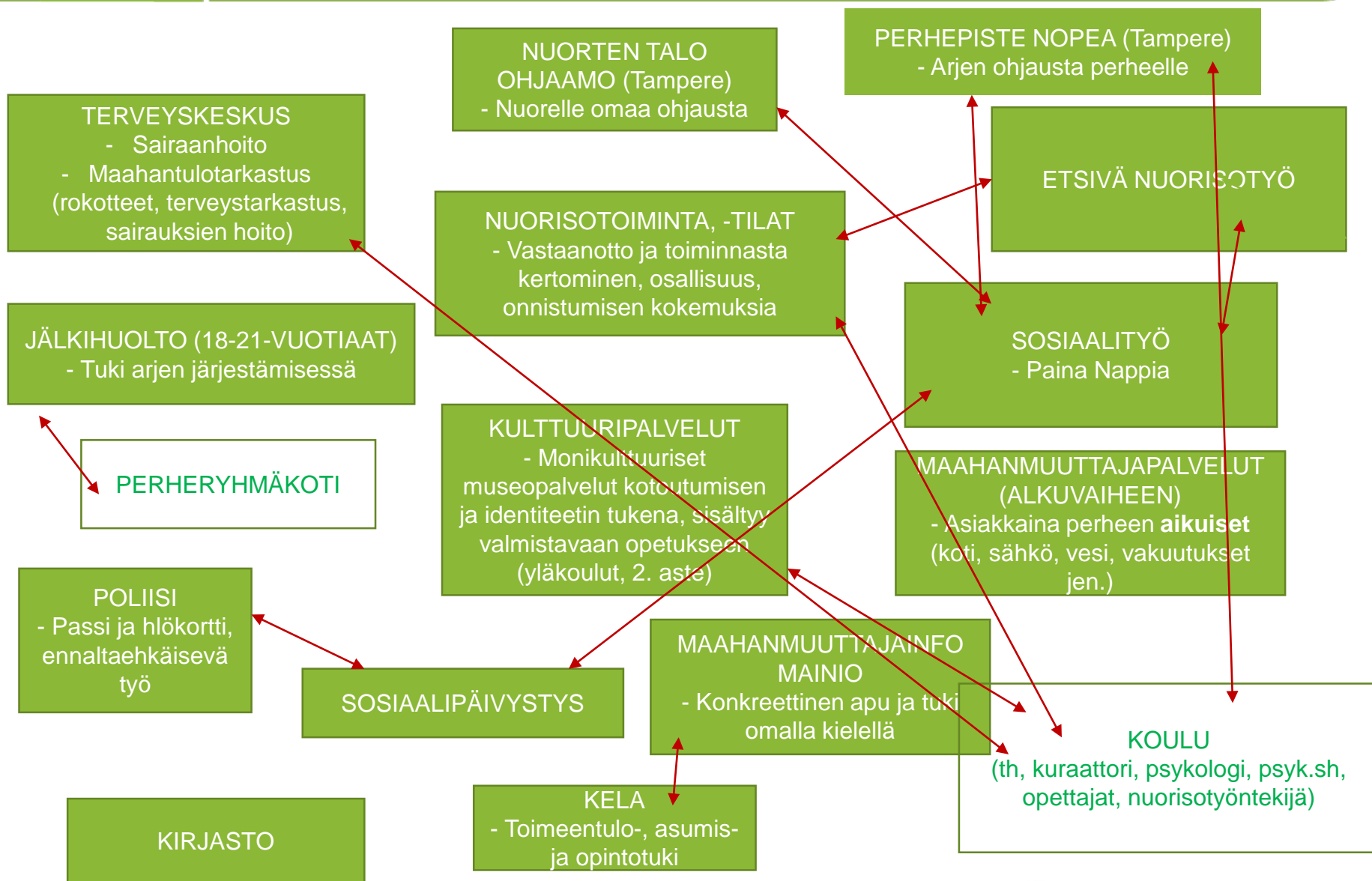
- Kunta tai työ- ja elinkeinotoimisto laatii kotoutumissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle lapselle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma.
- Sosiaalihuollon palvelunjärjestäjä määrittelee kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajalle tarjottavan kotoutumisen edistämisen ja muut kotoutumista tukevat palvelut. Työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneen ja toimeentulotukea saavan maahanmuuttajan täytyy osallistua kotoutumissuunnitelman laatimiseen ja noudattaa suunnitelmaa, jotta hän on oikeutettu kotoutumistukeen ja täysimääräiseen toimeentulotukeen.

Perheen kotoutumissuunnitelma

”Maahanmuuttajaperheen kokonaistilanteen edellyttäessä monialaisena yhteistyönä laadittava suunnitelma, jossa otetaan huomioon perheenjäsenten yksilölliset kotoutumissuunnitelmat ja muut asiaan liittyvät suunnitelmat

- Perheen kotoutumissuunnitelma laaditaan erityisesti silloin, kun perheen vanhempien arvioidaan tarvitsevan tukea ja koulutusta lapsen tai nuoren kehitystä tukevaan ja ohjaavaan vanhemmuuteen.”

Kontaktipisteet: Matalan kynnyksen julkiset palvelut 29.11.17

Kontaktipisteet: Koulut ja oppilaitokset, työvoimapalvelut 29.11.17

Talous- ja velkaneuvonta

Työvoimapalvelut
-esim. omavalmentajat

Peruskoulu
- Opettajat
- Opinto-ohjaajat
- Opiskelijahuolto (th, kuraattori..)

2. asteen oppilaitokset
- Opettajat
- Sosiaaliohjaaja
- Opiskelijahuolto

LIITTYMÄPINNAT MUIHIN PALVELUIHIN

Kuvataan yhteistyöpinnat ja -tavat muiden toimijatahojen kanssa:

Esim. missä vaiheessa, kenen vastuulla, millä tavalla?

- MUUT MATALAN KYNNYKSEN PALVELUT:
 - peruskoulu
 - oppilaitokset
 - järjestöt, seurakunnat

- ERITYISTASON PALVELUT
 - Lastensuojelu
 - Mielenterveyspalvelut – nuorisopsykiatria

- VAATIVAN TASON PALVELUT

- MUUT
 - Vastaanottokeskukset, ryhmäkodit (Migri)
 - perheryhmäkodit (ELY)

- **MITÄ MUITA?**

Kontaktipisteet: Järjestöt, srk:t, yksityiset palveluntuottajat

Seurakuntien nuorisotyö

Kohtaamispaikat (esim. Miesten
talo Mattila, Naistari, Mukana,
Monikulttuurinen Jututtamo...)

Erityisnuorisotyö
(esim. Kölvi, Tyttöjen Talo)

Muu monikulttuurisuustyö
(esim. DIDAR)

Tukihenkilö-, perhe-, kummi-
/ystävätoiminta
(esim. PELA, MLL)

Urheiluseurat

Nuorten turvatalo

PEKE-PILOTIT

HERVANTA-VUORES
Toimenpiteet

Suunnitellut toimenpiteet Hervanta-Vuoreksen peke-pilotissa: Monikulttuurisuuden huomioiminen (1)

Tavoite

- Alueen monikulttuuristen lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen yhteistyö ja sen edelleen kehittäminen asiakkaiden tarpeiden näkökulmasta.
- Toimijoiden on tunnettava toiset alueen lapsiperheiden parissa toimijat sekä heidän toimintamuotonsa ja-tapansa, jotta kestävä yhteistyö mahdollistuu.
- Yhteistyötä syvennetään niin, että nykyisten yhteistyömuotojen kehittäminen mahdollistuu. Tämän edistämiseksi järjestetään yhteisiä tapaamisia.
- Pääajatuksena pysyvän rakenteen muodostaminen toimintamuotonaan toimijoiden jalkautuminen (puolin ja toisin). Asiakas on aina oikealla ovella.
- Huomioidaan alueen monikulttuurinen kirjo asiakaslähtöisyyden vahvistamiseksi tarjoamalla näitä edustaville alueen asukkaille mahdollisuutta osallistua yhteistyön kehittämiseen.

Toimenpiteet

1. Tilannekartoitus

- Ensin kartoitetaan lähtötilannetta, mitä hankkeita Hervannassa on, mitä toimijoita jne. Jokainen ryhmän jäsen kartoittaa maahanmuuttajien palvelut alueellaan omien palveluidensa osalta.

2. Moniammatillinen yhteistyö

- Anneli Leponen tekee yhteistyötä projektikoordinaattori Suvi Niemisen kanssa: kartoitetaan yhteistyön haasteita ja pullonkauloja sekä järjestetään yhteinen tapaaminen eri toimijoiden kesken, kolmas sektori mukana.
- Teema -alueen kehittäminen painottuu pilotin käynnistysvaiheessa Hervannan alueelle.
- ”Kaikki kotouttaa” -toimintakulttuurin vahvistaminen, jossa kaikki työntekijät työskentelevät maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden kotoutumista tukevasti (toimintatavat). Maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden palvelut on integroitu luontevasti osaksi muita peruspalveluja (pl. alkuvaiheen kotoutumispalvelut).

Suunnitellut toimenpiteet Hervanta-Vuoreksen peke-pilotissa: Monikulttuurisuuden huomioiminen (2)

- Peruspalveluiden saavutettavuudessa huomioidaan maahanmuuttajataustaisten ja monikulttuuristen lasten, nuorten ja perheiden tarpeet.
- Erityinen painopiste vanhemmuuden tuen kehittämisessä.

3. Järjestetään koulutusta

- Henkilöstölle
 - Yhteistyössä Kotona Suomessa-hankkeen kanssa: ”Työkaluja maahanmuuttajataustaisten ja monikulttuuristen perheiden kohtaamiseen”, ajankohta maaliskuussa. Tarkoitettu erityisesti tahoille, joille maahanmuuttajataustaisten ja monikulttuuristen perheiden kanssa työskentely ei ole ennestään tuttua. Pakollisena pilotissa mukana oleville.
 - Lyhyitä infoja esim. islamista. Suvi Nieminen on yhteydessä Somaliyhdistykseen ja Persialaisten naisten yhdistykseen.
- Maahanmuuttajille
 - Tietoisku maahanmuuttajille: Miten suomalaisessa yhteiskunnassa toimitaan (koulu, eväitä vanhemmuuteen ym.) Yhteistyö maahanmuuttajayhdistysten, oppilaitosten, järjestöjen ja srk:n kanssa.

Muuta

- Perheiden moninaisuuden näkökulman huomioiminen (ml. tarpeet, palveluiden saavutettavuus) integroidaan osaksi kaikkia kehittämisosioita.
- Kehitetään omakielistä neuvontaa (Kototorin toiminnan hyödyntäminen, Maahanmuuttajainfo Mainionvideochat-yhteys kohtaamispaikoissa)
- Otetaan käyttöön olemassa olevia sähköisiä palveluita asiakastyön tueksi (etätulkkaukspalvelu Tulkan pilotointi, InfoLango ym.)
- Vastuhenkilö: Osastonhoitaja, pilottiagentti Anneli Leponen